

Godsted Rugeri ApS
Næsvej 5
4892 Øster Ulslev

Sendt til rex@rexkoeleinventar.dk

GODKENDELSE EFTER VANDLØBSLOVENS § 21 – ETABLERING AF NYT DRÆN OG ÅBEN GRØFT

8. DECEMBER 2017

Vandløbsmyndigheden i Center for Teknik & Miljø har d. 5-9-2017 modtaget din ansøgning om at etablere en ny afvanding af et landbrugsareal beliggende på matrikel 1n Ulriksdal Hgd., Godsted. Landbrugsarealet afvander i dag til søen, der ligger syd for landbrugsarealet. Ved gennemførelse af projektet vil dette ophøre, og afvandingen vil i stedet ske over din egen og naboejendommen til det offentlige vandløb 49 Røgbølleløbet, jf. kortet på bilag 1 sidst i afgørelsen. De involverede matrikler og ejerne af disse fremgår af bilag 2.

Det ansøgte projekt erstatter et tidligere projekt, der nu er opgivet. I dette skulle afvandingen af landbrugsarealet sikres gennem fastlæggelse af en overløbskote for søen syd for landbrugsarealet.

Projektet omkring etablering af et nyt dræn/vandløb skal godkendes efter vandløbslovens¹ § 21.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731000
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 11/23390
SAGSBEHANDLER:
KAREN-MARIE VINTHER-
LARSEN
DIR +45 54732002
KVLA@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Afgørelse

I henhold til vandløbslovens § 21 meddeles der herved godkendelse af projektet vedrørende etablering af et nyt dræn og åben grøft på matrikel nr. 1n Ulriksdal Hgd., Godsted og matrikel 20l og 20k begge Sløsse by, V. Ulslev. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

- Projektet skal udføres som beskrevet i projektmaterialiet, og således som det er gengivet under "Sagens indhold" nedenfor.
- Anlægsarbejdet foranstaltes udført og betales af Godsted Rugeri ApS.
- Ansvar for at udføre og afholde udgifterne til den fremtidige vedligeholdelse af rørledninger, rørbro og åbne grøfter på de involverede matrikler påhviler den til enhver tid værende ejer af matrikel 1n Ulriksdal Hgd., Godsted.
- Center for Teknik & Miljø skal orienteres om, at projektet er udført senest én måned efter færdiggørelsen af projektet. Orienteringen sendes til vandlob@guldborgsund.dk.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 127 26-1-2017 af lov om vandløb

Godkendelsen offentliggøres på Guldborgsund Kommunes hjemmeside www.guldborgsund.dk d. 12. december 2017 med 4 ugers klagefrist, jf. vandløbslovens § 81.

Godkendelsen kan først udnyttes, og anlægsarbejdet må først påbegyndes, når klagefristen er udløbet og eventuelle klager er behandlet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. vandløbslovens § 82 stk. 3.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet indenfor 2 år.

Der gøres opmærksom på, at du har ret til aktindsigt jf. vandløbslovens § 77.

Begrundelse.

Vandløbsmyndigheden har i sin beslutning lagt vægt på, at afledningen af drænvand fra landbrugsarealet kan foretages uden at påvirke den øvrige vandafledning i området. Der er endvidere lagt vægt på, at muligheden for afvanding af søen fjernes, så vandstanden i søen fremover kan variere naturligt afhængig af nedbør og fordampning, samt at der vil blive udledt mindre næringsholdigt drænvand til søen.

Sagens indhold

Projektets formål er at indrette afvandingen af en del af landbrugsarealet på matrikel 1n Ulriksdal Hgd., Godsted således, at afvandingen går direkte til det offentlige vandløb 49 Røgbølleløbet. Landbrugsarealet afvander i dag til søen, som ligger på matrikel 1ag og 1m begge Ulriksdal Hgd., Godsted, syd for landbrugsarealet. Dette vil ophøre ved gennemførelse af projektet. Det forventes, at afvandingen af landbrugsarealet fremadrettet vil blive mindre påvirket af søens vandstand, ligesom projektet betyder, at der vil blive ledt mindre næringsholdigt drænvand til søen. I projektet indgår også en lovliggørelse af en grøft og rørlægning, som blev etableret i september 2012, inden de nødvendige tilladelser til projektet forelå. En tegning af projektet kan ses på kortet i bilag 1.

Ved projektet sløjfes en del af den åbne grøft, som blev gravet i 2012, således at den ikke kan aflede vand fra søen. Dette sker ved at grøften fyldes helt op med jord på strækningen mellem søen og indtil 2 m før rørbroen på matrikel 1n Ulriksdal Hgd., Godsted.

Drænene fra landbrugsarealet samles i dag i en brønd, der står i den sydvestlige del af matrikel 1n Ulriksdal Hgd., Godsted, og herfra ledes vandet til søen. Ved projektet afblændes udløbet fra brønden til søen, og samtidig etableres der et nyt afløb og et ca. 55 m langt dræn fra brønden. Drænet er dels rør med diameteren Ø12 cm, der forløber ca. 20 m fra brønden langs matrikelskellet mod øst til græsarealet, dels en åben ca. 35 m lang drængrøft over græsarealet med en bundbredde på 50 cm. Drængrøften tilsluttes den eksisterende åbne grøft fra 2012 umiddelbart før den eksisterende rørbro. Drænets bundkote ved udløbet vil ikke være lavere end bundkoten i rørbroen – dvs. ikke lavere end kote 10,54 m. Alle koter er i DVR90.

Rørbroen på matrikel 1n Ulriksdal Hgd., Godsted, rørlægningen på matrikel 20I Sløse by, V. Ulslev samt de åbne grøfter fra rørbroen og til udløbet i det offentlige vandløb 49 Røgbølleløbet lovliggøres i den nuværende udformning:

- Dimensioner af rørbroen: 7 m lang; Ø40 cm betonmufferør. Bundkote ved indløb er 10,54 m.
- Dimensioner af rørlægningen: 12 m lang; Ø40 cm betonmufferør.
- Dimensioner af den åbne grøft: Bundbredde 60 cm; anlæg 1:1,5. Længde 48 m på matrikel 1n Ulriksdal Hgd., Godsted. Længde 33 m på matrikel 20k Sløsse by, V. Ulslev.
- Bundkoten af grøften ved udløbet i Røgbølleløbet er 10,23 m.

Ejerne af matrikel 20l og 20k Sløsse by, V. Ulslev har fået forelagt projektet, og de har med deres underskrift d. 11-10-2017 givet deres tilsagn til, at projektet kan udføres på deres ejendom.

Udgifterne til gennemførelse af projektet er anslået til 5.000 kr. Udgifterne afholdes af Godsted Rugeri ApS.

Ansvar for at udføre og afholde udgifterne til den fremtidige vedligeholdelse af rørledninger, rørbro og åbne grøfter på de involverede matrikler påhviler den til enhver tid værende ejer af matrikel 1n Ulriksdal Hgd., Godsted. Ejeren er pt. Godsted Rugeri ApS. Det anbefales, at bestemmelsen om den fremtidige vedligeholdelse tinglyses på de involverede ejendomme (matrikel 1n Ulriksdal Hgd., Godsted samt 20k og 20l begge Sløsse by, V. Ulslev), således at kommende ejere af matriklerne bliver bekendt med ansvaret og forpligtelsen.

Besigtigelse

Vandløbsmyndigheden i Center for Teknik & Miljø har d. 4-9-2017 afholdt besigtigelse og møde med ansøger omkring projektet.

Fremme

Projektet blev fremmet ved annoncering på Guldborgsund Kommunes hjemmeside d. 8-11-2017, og berørte myndigheder og organisationer blev samtidig orienteret. I høringsperioden er der ikke indkommet bemærkninger.

VVM-screening

Projektet er omfattet af bilag 2, nr. 1c, "Vandforvaltningsprojekter inden for landbruget, herunder vandings- og dræningsprojekter" og/eller nr. 10f "Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb" i Miljøvurderingsloven². Kommunen har screenet projektet i henhold til lovens § 21. På baggrund heraf er det konkluderet, at der ikke er behov for at udarbejde en miljøkonsekvensrapport for at gennemføre det private vandløbsprojekt på de nævnte matrikler ovenfor, da vandløbsprojektet ikke anses for at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Afgørelsen blev annonceret d. 8-11-2017 med efterfølgende 4 ugers klageperiode. Der er ikke indkommet klager.

Vurdering af projektets påvirkning af Natura 2000-område

Før der træffes afgørelse om godkendelse af projektet, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hele projektområdet ligger indenfor Natura 2000-område nr. 177 Maribosøerne, der består af habitatområde H156 og fuglebeskyttelsesområde F87. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og Centerets vurdering af projektets påvirkning af de enkelte arter og naturtyper på udpeg-

---

² Bekendtgørelse nr. 448 af 10-05-2017 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

ningsgrundlaget fremgår af bilag 3. På baggrund af denne gennemgang vurderer Center for Teknik & Miljø, at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper i Natura 2000-området.

Vurdering af projektets påvirkning af bilag IV-arter

Der kan ikke meddeles godkendelse af et projekt, hvis det ansøgte kan ødelægge eller beskadige de plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV, jf. § 7 stk. 1 og § 11 stk. 1 i Habitatbekendtgørelsen³. En søgning i Naturdata på Danmarks Miljøportal viser, at vandhullerne omkring projektområdet er yngle- og rasteområde for bilag IV-padderne Stor vandsalamander, Springfrø og Spidssnudet frø. Padderne findes endvidere i de fleste af vandhullerne syd for Røgbølleløbet. Projektet involverer søen, der ligger syd for landbrugsarealet, ved at det ulovlige afløb fra søen fyldes op, og udledningen af næringsrigt drænvand til søen fjernes. Begge dele vurderes på sigt at have en positiv virkning på naturtilstanden i søen og dermed for søens egnethed som yngle- og rasteområde for bilag IV-padder.

I området omkring projektet er der både løvskov, åbne arealer, søer og vandløb, og det vurderes som egnet yngle- og rasteområde for flere arter af flagermus, herunder fx Bredøret Flagermus, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Efter gennemførelse af projektet vil der fortsat være både skov, træer, søer og åbent vandløb, og det vurderes, at flagermusene ikke vil blive væsentligt påvirket af det ansøgte projekt.

Alt i alt vurderer Center for Teknik & Miljø, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets Bilag IV eller ødelægge plantearter optaget på Bilag IV.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af den, afgørelsen er rettet til eller enhver, der måtte antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klagefristen er 4 uger efter offentliggørelsen af afgørelsen.

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.nmkn.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Guldborgsund Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Guldborgsund Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Center for Teknik & Miljø. Centeret videresender herefter din anmod-

---

³ Bekendtgørelse nr. 926 af 27-6-2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

ning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.nmkn.dk.

Følgende kan også klage:

- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er at beskytte natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis der bliver klaget, må godkendelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Miljø- og Fødevareklagenævnet, med mindre nævnet bestemmer andet.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Karen-Marie Vinther-Larsen i Center for Teknik & Miljø på e-mail kvla@guldborgsund.dk eller tlf. 54732002.

Med venlig hilsen

Jim Dalhoff Hansen
Cand.Tech.Soc

Karen-Marie Vinther-Larsen
Biolog

Kopi til:

Tina H. Majcherek og Peter F.G. Majcherek, Lendrumvej 13, 4671 Strøby

Frederik von Lüttichau, Søholtvej 41, Søholt, 4930 Maribo

Jørn Romme Christoffersen, Sløssevej 18, 4894 Øster Ulslev

Bo Romme Christoffersen, Karlebyvej 28, 4894 Øster Ulslev

Kim Romme Kristiansen, Skovfogedvej 1, 4894 Øster Ulslev

René Romme Christoffersen, Sløssevej 22, 4894 Øster Ulslev

Steen Lærke Romme, Viadukten 3, 4894 Øster Ulslev

Danmarks Naturfredningsforening, dnguldborgsund-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, v/Lars B. Thygesen, lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Lokalt vanddistrikt, v/Christian Skotte, cskotte@cas.org

Miljøstyrelsen Storstrøm sto@mst.dk

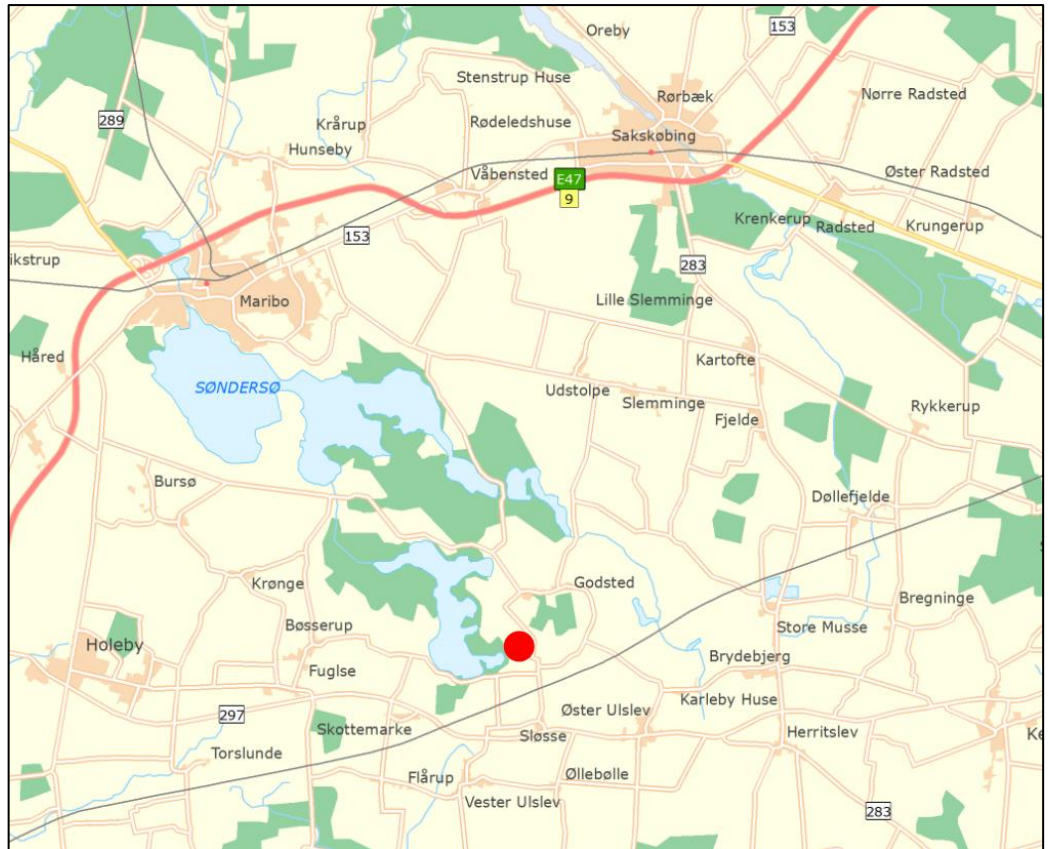
Museum Lolland-Falster, post@museumlollandfalster.dk

Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk

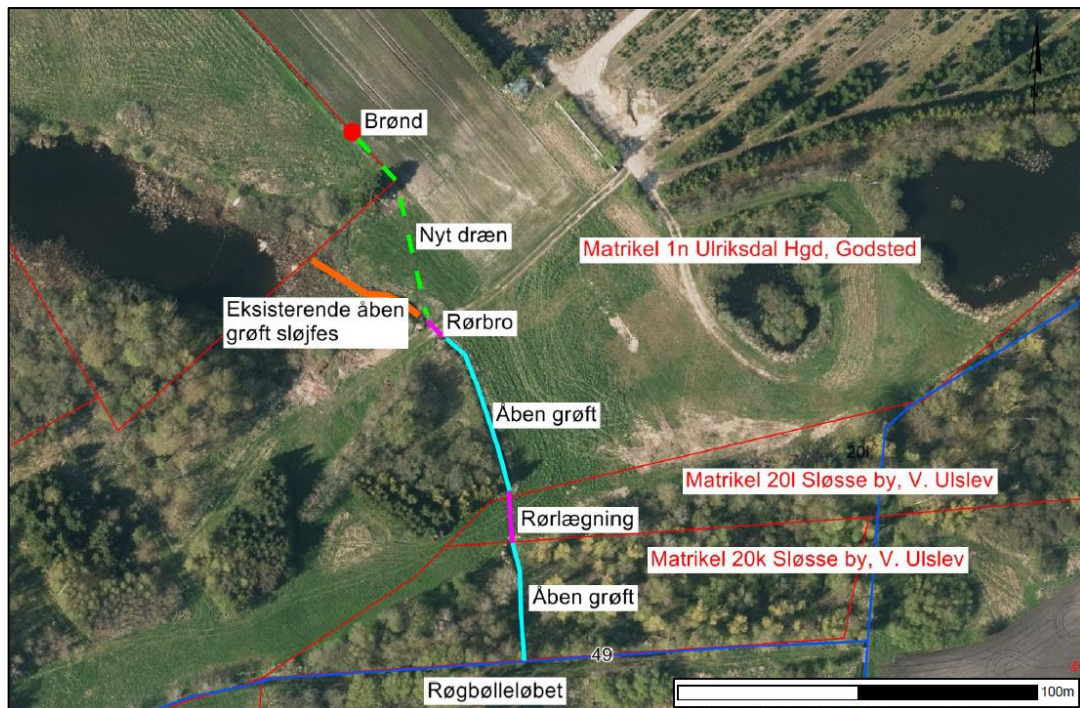
Center for Fiskeri, fiskeri@naturerhverv.dk

VKST, politik@vkst.dk

Bilag 1. Kort.

Den røde prik angiver projektets beliggenhed.

Kort over projektet. Grøn stiplede linje=nyt dræn/drængrøft etableres. Pink linje=Eksisterende rørlægning lovliggøres. Lys blå linje=Eksisterende åben grøft lovliggøres. Orange linje=Eksisterende åben grøft sløjfes ved opfyldning. Mørk blå linje=Offentligt vandløb 49 Røgbølleløbet. Rød linje=Matrikelskel.

Bilag 2.

Projektet omfatter følgende matrikler:

Matrikel	Ejere
1n Ulriksdal Hgd., Godsted	Godsted Rugeri ApS Næsvej 5 4894 Øster Ulslev
20l Sløsse by, V. Ulslev 20k Sløsse by, V. Ulslev	Tina H. Majcherek og Peter F.G. Majcherek Lendrumvej 13 4671 Strøby

Søen syd for landbrugsarealet ligger på følgende matrikler:

Matrikel	Ejere
1ag Ulriksdal Hgd., Godsted	Frederik von Lüttichau Søholtvej 41 Søholt 4930 Maribo
1m Ulriksdal Hgd., Godsted	Jørn Romme Christoffersen Sløssevej 18 4894 Øster Ulslev Bo Romme Christoffersen Karlebyvej 28 4894 Øster Ulslev Kim Romme Kristiansen Skovfogedvej 1 4894 Øster Ulslev René Romme Christoffersen Sløssevej 22 4894 Øster Ulslev Steen Lærke Romme Viadukten 3 4894 Øster Ulslev

Bilag 3. Vurdering af projektets påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 177 Maribosøerne

Udpegningsgrundlag for H156	Kommunens vurdering
Søbred med småurter (3130)	Forefindes ikke i eller nær projektområdet.
Kransnålalgesø (3140)	110-160 m syd for projektområdet ligger to mindre søer, som er kortlagt som kransnålalgesøer i Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021. Søerne ligger syd for Røgbølleløbet, og der er ingen forbindelse mellem projektområdet og søerne. Søernes tilstand er ikke vurderet.
Næringsrig sø (3150)	Omkring projektområdet ligger flere søer, der er kortlagt som næringsrige søer i Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021. Én af disse er søen, som ligger sydvest for landbrugsarealet, og hvor det ulovlige afløb fra søen fyldes op, og næringsrigt drænvand fjernes ved projektet. De øvrige søer ligger syd for Røgbølleløbet i en afstand af 160-260 m. Søen sydvest for landbrugsarealet har en moderat sø-tilstand, mens naturtilstanden af de øvrige søer ikke er vurderet. Ved Statens NOVANA-kortlægning af naturtyper 10-7-2007 er noteret, at søen er påvirket af næringsstoffer. Ved NOVANA-kortlægningen af levesteder 28-9-2011 er søen kortlagt som levested for Stor vandsalamander. Her er det også noteret, at søen er påvirket af næringsstoffer fra dræn og omgivende marker. Kommunen har besøgt søen 11-9-2009, 28-11-2013 og 13-7-2016. Søen har jævnt skrånende brinker, og bevoksninger med Tagrør, Smalbladet dunhammer og Pil langs kanterne. Bevoksningerne er særlig udbredt i søens centrale del samt i enderne mod øst og vest. I søen findes også plantearter som fx Hjortetrøst, Vandmynte, Lådden dueurt, Almindelig mjøddurt, Korsandemad, Tørnløs hornblad, Knippestar og Dyndpadderok. Der er set skaller af Dammusling i det lave vand samt Spidssnudet frø, Gråand og Blishøne. Gennem årene er grønne trådalger blevet mere dominerende i søen, hvilket indikerer, at der ledes næringsrigt vand til søen. Naturtilstanden er ved alle besigtigelser estimeret til III (moderat). Den eneste næringsrige sø, der påvirkes af projektet, er søen syd for landbrugsarealet. Det ulovlige afløb fra søen fyldes op, og udledningen af næringsrigt drænvand til søen fjernes ved projektet. Begge tiltag vurderes at have en positiv virkning på naturtilstanden i søen, og dermed medvirke til, at tilstanden bringes nærmere en opnåelse af gunstig bevaringsstatus.
Brunvandet sø (3160)	Forefindes ikke i eller nær projektområdet.
Kalkoverdrev (6210)	Ifølge Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 ligger nærmeste kalkoverdrev ca. 860 m sydvest for projektområdet. Nærværende projekt vil grundet afstanden ikke skade eller reducere naturtypen.
Tidvis våd eng (6410)	Ifølge Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 ligger nærmeste tidvise våde eng ca. 1050 m nordvest for projektområdet. Nærværende projekt vil grundet afstanden ikke skade eller reducere naturtypen.
Urtebræmme (6430)	Forefindes ikke i eller nær projektområdet.
Hængesæk (7140)	Forefindes ikke i eller nær projektområdet.
* Avneknippemose (7210)	Forefindes ikke i eller nær projektområdet.
Rigkær (7230)	Ifølge Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 ligger nærmeste rigkær ca. 1350 m sydvest for projektområdet. Nærværende projekt vil grundet afstanden ikke skade eller reducere naturtypen.
Bøg på mor (9110)	Forefindes ikke i eller nær projektområdet.
Bøg på muld (9130)	Ifølge Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 ligger nærmeste område med naturtypen Bøg på muld 475 m vest for projektområdet. Nærværende projekt vil grundet afstanden ikke skade eller reducere naturtypen.
Bøg på kalk (9160)	Forefindes ikke i eller nær projektområdet.
Ege-blandskov (9160)	Ifølge Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 ligger nærmeste ege-bladskov ca. 1350 m nordvest for projektområdet. Nærværende projekt vil grundet afstanden ikke skade eller reducere naturtypen.
* Skovbevokset tørvemose (91D0)	Forefindes ikke i eller nær projektområdet.
* Elle- og askeskove (91E0)	Ifølge Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 findes naturtypen i skovområdet vest og sydvest for projektområdet hen mod Røgbølle sø. Nærmeste forekomst af naturtypen er ca. 200 m fra projektområdet. Nærværende projekt vil grundet afstanden ikke skade eller reducere naturtypen.
Sumpvindelsnegl	Sumpvindelsnegl er ifølge Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 fundet i 2006 på Stavernæs ved Røgbølle sø ca. 1,3 km fra projektområdet. De typiske levesteder for Sumpvindelsnegl er ellesump eller våde moser med bevoksninger af især star, men også dunhammer og tagrør. Disse naturtyper findes også flere steder langs søen syd for landbrugsarealet samt i området mellem søen og Røgbølle sø. Sumpvindelsnegl vurderes derfor at kunne findes nær projektområdet. Projektet etableres ikke på arealer med sumpvegetation omkring søen. Projektet påvirker ikke levestederne for Sumpvindelsnegl.

Pigsmerling	Pigsmerling er fundet i Maribo Sønder sø og Røgbølle sø ved Statens NOVANA-undersøgelse i 2015. Pigsmerling lever i åer, bække og søer med langsomt flydende eller stillestående vand. Arten er hovedsageligt aktiv om natten, og fisken ligger om dagen nedgravet i bunden. Den foretrukne bundtype er sand, men den findes også på siltet bund eller mudderbund. Fisken afsætter sine æg samt søger skjul i vandplanter. Grøften, som søges lovliggjort ved projektet, udleder til Røgbølleløbet. Dette vandløb udleder til Røgbølle sø gennem en anden sø, der tidligere har været en del af Røgbølle sø, men hvor forbindelsen i dag er næsten forsvundet pga. tilgroning. I det omfang at Pigsmerling kan passere den tilgroede forbindelse mellem søerne, vil fisken have mulighed for at leve i såvel Røgbølleløbet som i grøften i projektområdet. Projektet vurderes på denne baggrund ikke at påvirke Pigsmerling væsentligt.
Stor Vandsalamander	Stor Vandsalamander foretrækker at yngle i rene vandhuller på op til 1 ha i størrelse, og hvor solen har mulighed for at varme vandet op. Uden for yngletiden opholder Stor Vandsalamander sig på land, hvor den kan finde skjulesteder i huller i jorden, under grene, sten og lignende og f.eks. i kældre og udhuse. Søen syd for landbrugsarealet samt flere mindre søer nord og syd for Røgbølleløbet er i Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 kortlagt som potentielt levested for Stor Vandsalamander. Padden er i 2010 registreret i en mindre sø nord for Røgbølleløbet ca. 80 m øst for projektområdet, og i to søer syd for Røgbølleløbet ca. 100-200 syd for projektområdet. En omlægning af afledningen af drænvand fra landbrugsområdet vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning af levestederne for Stor Vandsalamander. En flytning af udledningen af det næringsrige drænvand fra søen syd for landbrugsarealet kan på sigt betyde, at forholdene for padden i søen bliver forbedret.
Bredøret Flagermus	Bredøret Flagermus er tilknyttet gamle løvskove med gamle hule træer og mindre åbne områder. Den jager som regel over vand, levende hegn og skovbryn. Bredøret Flagermus er ifølge Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 registreret i 2005 ved Søholt ca. 4,3 km nordvest for projektområdet. Området omkring projektet indeholder både løvskov, åbne områder, søer og vandløb, og det vurderes som egnet yngle- og rasteområde for Bredøret Flagermus. Ved projektet vil der fortsat være både skov, træer, søer og åbent vandløb, og det vurderes, at arten ikke vil blive væsentligt påvirket af det ansøgte projekt.

Udpegningsgrundlag for F87	Kommunens vurdering
Rørdrum	Rørdrum fouragerer, raster og yngler i større rørskovsbevoksninger langs bredden af søer og vandløb. Da rørdrum bygger rede i rørskoven, er det vigtigt, at rørskoven omkring reden er under permanent vanddække for at hindre rovdyr i at kunne nå frem til reden og få fat i æg eller unger. Flere af rørskovene langs bredden af Røgbølle sø er kortlagt som leveområde for Rørdrum. Nærmeste område ligger ca. 800 m nordvest for projektområdet. Ved NOVANA-overvågningen i 2013 er der hørt en påkørende han i Stokkemose, som projektområdet indgår i. En omlægning af afledningen af drænvand fra landbrugsområdet vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning af levestederne for Rørdrum.
Grågås (rastende)	Grågås er overvejende en vintergæst i Danmark. Som vintergæst samles gæssene ofte på få større rastepladser, typisk en lagune eller en stor sø med nærliggende fødesøgningsområder i form af stubmarker, hvor de æder spildkerner, kulturgræsser og spildroer. Denne adfærd gør Maribosøerne til en betydelig rastelokalitet for Grågås. Der er en bestand af Grågås, som yngler i Danmark. Her er de typisk knyttet til skovmoser eller næringsrige søer med rørskov. I yngleperioden søger fuglene typisk føde på enge med lav vegetation, hvor de spiser græsser og urter. Projektområdets omgivelser med sø, engarealer og dyrket mark er egnede fouragerings- og rastelokaliteter for grågås. En gennemførelse af projektet ændrer ikke på, at omgivelserne fortsat kan fungere som yngle- og fourageringsområde for Grågås, og det vurderes, at projektet samlet set ikke har en væsentlig påvirkning af arten.
Knarand (rastende)	Danmark udgør et af de nordligste steder i udbredelsesområdet for Knarand. Om efteråret trækker den til Syd- og Vesteuropa. Knaranden yngler ved lavvandede søer og moser samt lavvandede barkvandsområder med rigelig vegetation. Den lever hovedsageligt af vandplanter, som den kan nå på lavt vand. Ved fugleundersøgelser i Maribosøerne udført af Storstrøms Amt er Knarand registreret som trækfugl i søerne. Søen syd for landbrugsarealet vil kunne anvendes som rastelokalitet for Knarand og dermed indgå sammen med de øvrige søer i et større samlet rasteområde for arten. En gennemførelse af projektet ændrer ikke på, at omgivelserne fortsat kan fungere som rasteområde for Knarand, og det vurderes, at projektet samlet set ikke har en væsentlig påvirkning af arten.
Skeand (rastende)	Skeand er stærkt knyttet til lavvandede søer, vige og fjorde, hvor der er et tæt bunddække af vandplanter. Her lever den overvejende af smådyr, som den finder på blomsterplanter og alger. Skeand er overvejende en vintergæst. Ved fugleundersøgelser i Maribosøerne udført af Storstrøms Amt er Skeand registreret som trækfugl i søerne. Søen syd for landbrugsarealet vil kunne anvendes som rastelokalitet for Skeand og dermed indgå sammen med de øvrige søer i et større samlet rasteområde for arten. En gennemførelse af projektet ændrer ikke på, at omgivelserne fortsat kan fungere som rasteområde for Skeand, og det vurderes, at projektet samlet set ikke har en væsentlig påvirkning af arten.

Taffeland (rastende)	Taffeland er overvejende en vintergæst, hvor den raster på vandet. Arten er stærkt knyttet til søer og lavvandede kystområder, hvor den overvejende lever af muslinger, snegle, insektlarver og vandplanter. Nogle Taffelænder yngler i Danmark, og da yngler de oftest i småsøer og moser. Der er observeret ynglende Taffelænder i Maribosøerne. Ved fugleundersøgelser i Maribosøerne udført af Storstrøms Amt er Taffeland registreret som trækfugl i søerne. Søen syd for landbrugsarealet vil kunne anvende som rastelokalitet for Taffeland og dermed indgå sammen med de øvrige søer i et større samlet rasteområde for arten. En gennemførelse af projektet ændrer ikke på, at omgivelserne fortsat kan fungere som rasteområde for Taffeland, og det vurderes, at projektet samlet set ikke har en væsentlig påvirkning af arten.
Troldand (rastende)	Troldanden er stærkt knyttet til søer og andre vandflader, hvor den overvejende lever af muslinger, snegle, orme og frø fra vandplanter. Maribosøerne er en vigtig overvintringslokalitet for Troldænder. Nogle troldænder yngler i Danmark, og da yngler de oftest i hættemågekolonier på små holme i brakvandsområder og søer. Der er observeret ynglende Troldænder i Maribosøerne. Søen syd for landbrugsarealet vil kunne anvende som rastelokalitet for Troldand og dermed indgå sammen med de øvrige søer i et større samlet rasteområde for arten. En gennemførelse af projektet ændrer ikke på, at omgivelserne fortsat kan fungere som rasteområde for Troldand, og det vurderes, at projektet samlet set ikke har en væsentlig påvirkning af arten.
Lille Skallesluger (rastende)	Lille skallesluger overvintrer kun i Danmark, og her er den knyttet til større søer og kystlaguner, hvor den overvejende lever af små fisk. Det vigtigste krav til levestedet, at der er rigelige mængder føde, og at fødesøgningsområderne er relativt uforstyrrede. Størrelsen af søen syd for landbrugsarealet vurderes at være for lille til at være attraktiv som fødesøgningsområde for Lille Skallesluger. Projektet vurderes ikke at have en væsentlig betydning for arten.
Hvæpsevåge	Hvæpsevåge yngler typisk i ældre løvskove af anseelig størrelse. Den fouragerer i vådområder i eller i nærheden af skove, hvor den overvejende tager hvæpse- og humleblarver. Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke arten, da projektet ikke påvirker de naturtyper, som primært udgør yngle- og rasteområderne for arten.
Havørn	Projektet vil ikke påvirke arten, da Havørn ikke er knyttet til naturtyperne, som indgår i projektområdet. Havørne holder til i gammel løvskov i nærheden af fjorde, kyster og søer, hvor den fouragerer efter fisk og vandfugle.
Rørhøg	Arten fouragerer typisk over rørskove, dyrkede arealer med vintersæd eller udyrkede engområder. Føden består hovedsagelig af mus og småfugle. Den yngler typisk i uforstyrrede rørskove. I Miljøgis til Natura 2000-planen 2016-2021 er der kortlagt levesteder for Rørhøg i Maribo Sønder sø samt i den sydlige del af Hejrede Sø. Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke arten, da mulighederne for fødesøgning ikke ændres som følge af projektet, og da projektområdet i sig selv ikke vurderes som tilstrækkelig uforstyrret til at være et egnet yngleområde for Rørhøg.
Blishøne (rastende)	Blishønen er en almindelig ynglefugl i Danmark. Om efteråret kommer der tusindvis af blishøns fra østersølandene til Danmark, hvor de samles i store flokke i lavvandede fjorde og beskyttede vige. Føden består især af vandplanter, men vegetationen fra søbredden kan også indgå. Desuden spiser de en del insekter, snegle, muslinger og orme. I Maribosøerne raster tusindvis af blishøns om vinteren. Arten er i 2016 registreret som ynglende ved kommunens besigtigelse af søen, der ligger syd for landbrugsarealet. Søen syd for landbrugsarealet vil kunne anvendes som rastelokalitet for Blishøne og dermed indgå sammen med de øvrige søer i et større samlet rasteområde for arten. En gennemførelse af projektet ændrer ikke på, at omgivelserne fortsat kan fungere som rasteområde for Blishøne, og det vurderes, at projektet samlet set ikke har en væsentlig påvirkning af arten.
Trane	Tranen yngler både i åbne hedemoser og tilgroede moser samt til tider i mindre skovmoser. Moserne er dog kun egnede som levested for traner, hvis de er uforstyrrede, da traner er meget sky. Fuglene spiser overvejende planteføde, men kan også tage insekter og andre smådyr, som de finder i moser og enge. Ved NOVANA-overvågningen i 2014 i Krønge mose i den nordvestlige del af Røgbølle sø er området vurderet som en egnet lokalitet for Trane, men fuglen er ikke observeret på stedet. Projektet vil ikke påvirke Tranen, da projektområdet ikke er tilstrækkelig stort og uforstyrret til at være egnet som yngle- og rasteområde for arten.
Fjordterne	Fjordterne yngler i kolonier, typisk sammen havterne og hættemåge, på uforstyrrede øer og holme med lav vegetationsdække. Det er et vigtigt, at kolonien er uforstyrret i yngleperioden. Fjordterne lever hovedsageligt af fisk, som fanges ved dykning, men fuglene spiser også større vandinsekter. Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke arten, da projektområdet ikke udgør et typisk yngle- og rasteområde for arten.